

Podsjetnik – Rasprava

Lipanj 2025.

Ovaj dokument, koji je pripremilo tajništvo Općeg suda, praktičan je vodič koji nije iscrpan. Stranke¹, zainteresirane osobe iz članka 23. Statuta Suda Europske unije (u daljnjem tekstu: Statut)² i njihovi zastupnici³, kao i, u okviru prethodnih postupaka, osobe koje su ovlaštene same se zastupati odnosno koje su ovlaštene zastupati stranku glavnog postupka⁴ (u daljnjem tekstu: ovlaštene osobe) trebaju proučiti Poslovnik Općeg suda (u daljnjem tekstu: Poslovnik) i Praktična provedbena pravila Poslovnika Opće suda (u daljnjem tekstu: PPP), koji su vjerodostojni tekstovi, za sve informacije o postupovnim pravilima koja uređuju rasprave pred Općim sudom.

Kako bi se olakšalo razumijevanje, u ovom se dokumentu upotrebljava izraz „zastupnik(-ci)” bez dodatnih pojašnjenja kako bi se označili svi zastupnici stranaka i zainteresiranih osoba iz članka 23. Statuta, kao i ovlaštene osobe.

U slučaju rasprave s usmenim prevođenjem, zastupnici se pozivaju da prouče dodatni dokument „**Savjeti** Uprave za usmeno prevođenje **zastupnicima govornicima**”.

U slučaju održavanja rasprave putem **videokonferencije**, zastupnici moraju poštovati „**Tehničke preduvjete i praktične preporuke za stranke i zastupnike koji izlažu putem videokonferencije**”, dokument koji su zajedno sastavili tajništva Suda i Općeg suda, Uprava za usmeno prevođenje i Uprava za informacijske tehnologije Suda Europske unije.

¹ U skladu s člankom 1. stavkom 2. točkom (c) Poslovnika, „izrazi ‚stranka’ i ‚stranke’, upotrijebljeni bez daljnje naznake, znače svaka stranka u postupku, uključujući intervenijenti”.

² U skladu s člankom 1. stavkom 2. točkom (e) Poslovnika, „izraz ‚zainteresirane osobe iz članka 23. Statuta’ znači sve stranke, države, institucije, tijela, urede i agencije koji su na temelju tog članka ovlašteni podnijeti podneske ili očitovanja u prethodnom postupku”.

³ U skladu s člankom 1. stavkom 2. točkom (f) Poslovnika, „izraz ‚zastupnici stranaka’ znači odvjetnici i agenti, pri čemu potonjima po potrebi mogu pomagati savjetnik ili odvjetnik, koji zastupaju stranke pred Općim sudom u skladu s člankom 19. Statuta”.

⁴ U okviru prethodnih postupaka, kad je riječ o zastupanju i nazočnosti stranaka glavnog postupka, Opći sud uzima u obzir postupovna pravila koja obvezuju sud koji je uputio zahtjev. U skladu s člankom 203. stavkom 3. Poslovnika, stranke glavnog postupka mogu biti ovlaštene same se zastupati pred sudom bez angažiranja odvjetnika odnosno može ih zastupati osoba koja ih je ovlaštena zastupati, a koja nije odvjetnik, kada je to predviđeno pravilima koja obvezuju sud koji je uputio zahtjev.

Ti su dokumenti dostupni na stranici <https://curia.europa.eu>, pod rubrikom „Opći sud – Postupak”.

Prije rasprave

1. **Opći kalendar rasprava pred Općim sudom:** dostupan na stranici <https://curia.europa.eu>, pod rubrikom „Sudski kalendar”.
2. **Poziv na raspravu:** ne dovodeći u pitanje posebne okolnosti, zastupnike na raspravu poziva tajništvo najmanje mjesec dana prije njezina održavanja (molimo obratite pozornost na vrijeme navedeno u pozivu). U slučaju zajedničke rasprave, u pozivu se navode predmeti na koje se odnosi ta rasprava⁵.
3. **Zahtjev za korištenje tehničkih sredstava:** eventualni zahtjev za korištenje tehničkih sredstava u svrhu izlaganja mora se podnijeti barem dva tjedna prije dana održavanja rasprave⁶.
4. **Mjesto održavanja rasprave:** rasprave se održavaju u raspravnim dvoranama zgrade Thémis, Erasmus ili Thomas More. Sudionike rasprave o raspravnoj dvorani obavještava se prilikom njihova dolaska na recepciju Suda Europske unije.
5. **Pristup zgradama:** sudionici rasprave za ulazak u zgrade institucije moraju se koristiti ulazom iz Rue du Fort Niedergrünewald, L-2925 Luxembourg. Karta zgrada nalazi se na stranici <https://curia.europa.eu>, pod rubrikom „Institucija/Posjetiti Sud/Karta”.
6. **Parkiranje:** radi sigurnosti, vozila sudionika rasprave ne mogu se parkirati u parkirališnim prostorima institucije, već izvan nje.
7. **Ulaz u zgrade:** djelatnicima službe sigurnosti treba predložiti **identifikacijsku ispravu**. Uzimajući u obzir mjere sigurnosti koje se primjenjuju za pristup zgradama Suda Europske unije, zastupnicima se preporučuje da poduzmu sve što je potrebno kako bi u raspravnu dvoranu stigli **barem 20 minuta prije početka rasprave**⁷.
8. Radi optimalne organizacije rasprave, zastupnici se također pozivaju da obavijeste Opći sud o bilo kakvoj **posebnoj mjeri koja će olakšati njihovo sudjelovanje na raspravi ili sudjelovanje drugih sudionika na navedenoj raspravi**, osobito u slučaju invaliditeta ili smanjene pokretljivosti⁸.
9. **Kontaktiranje tajništva:** potrebno je **obavijestiti** tajništvo o bilo kakvom eventualnom **kašnjenju** ili **poteškoćama** u vezi s prisutnosti zastupnika ili drugih osoba koje su pozvane na raspravu (telefon : (+352) 4303-1, adresa e-

⁵ Članak 106.a Poslovnika; točka 201. PPP-a

⁶ Točka 204. PPP-a

⁷ Točka 205. PPP-a

⁸ Točka 207. PPP-a

pošte: GC.Registry@curia.europa.eu); osim toga, potrebno je osigurati da tajništvo raspolaže **odgovarajućim telefonskim brojevima** kako bi moglo stupiti u kontakt sa zastupnicima ili osobama u pitanju.

Izravne tužbe⁹

10. **Sažeti izvještaj za raspravu:** kad Opći sud ili sudac izvjestitelj smatraju da je to primjereno, sudac izvjestitelj sastavlja sažeti izvještaj za raspravu. U slučaju održavanja zajedničke rasprave, sažeti izvještaj za raspravu sastavlja se za svaki od dotičnih predmeta zasebno ili se za sve te predmete sastavlja jedinstveni sažeti izvještaj za raspravu, osim ako Opći sud ili sudac izvjestitelj ne odluče drukčije. Tajništvo dostavlja taj izvještaj ili te izvještaje svim zastupnicima koji su pozvani na tu raspravu na svim jezicima postupka dotičnih predmeta. Kada su sažeti izvještaj odnosno sažeti izvještaji za raspravu sastavljeni, Opći sud nastoji da ih zastupnici dobiju tri tjedna prije rasprave¹⁰.
11. Ako zastupnik namjerava zatražiti **odstupanje od pravila o jeziku** radi uporabe na raspravi jezika koji nije jezik postupka, zahtjev mora podnijeti najmanje dva tjedna prije dana održavanja rasprave, radi njezine dobre organizacije¹¹. Države članice ovlaštene su upotrebljavati svoj službeni jezik kad interveniraju u postupak koji je u tijeku pred Općim sudom¹².
12. **Sudjelovanje na raspravi:** ako zastupnik ne može **prisustvovati raspravi**, on o tome mora obavijestiti Opći sud **u kratkom roku nakon pozivanja**¹³. Ako uredno pozvan zastupnik nije prisutan na raspravi, a njegov izostanak nije opravdan, rasprava će se održati u njegovoj odsutnosti. U tom slučaju stranka može biti obvezna nadoknaditi troškove koje je institucija nepotrebno snosila, osobito u slučaju usmenog prevođenja¹⁴.

Prethodni postupci¹⁵

13. Zainteresirane osobe iz članka 23. Statuta obvezne su izlagati na jeziku postupka¹⁶. Ako zastupnik stranke glavnog postupka namjerava zatražiti **odstupanje od pravila o jeziku** radi uporabe na raspravi jezika koji nije jezik postupka, zahtjev mora podnijeti u kratkom roku nakon pozivanja na raspravu,

⁹ Izraz „izravne tužbe” definiran je u članku 1. stavku 2. točki (j) Poslovnika na način da znači „sve tužbe koje se mogu podnijeti Općem sudu, osim zahtjeva za prethodnu odluku”.

¹⁰ Točke 210. i 211. PPP-a

¹¹ Članak 45. stavak 1. točka (d) Poslovnika; točka 215. PPP-a

¹² Članak 46. stavak 4. Poslovnika

¹³ Točka 209. PPP-a

¹⁴ Članak 139. točka (a) Poslovnika

¹⁵ Izraz „prethodni postupci” odnosi se na zahtjeve sudova država članica upućene Sudu Europske unije na temelju članka 267. UFEU-a koji se odnose na tumačenje Ugovorâ ili na valjanost i tumačenje akata institucija, tijelâ, uređâ ili agencija Unije.

¹⁶ Točka 215. PPP-a

radi njezine dobre organizacije. Odstupanje može biti djelomično i odnositi se, među ostalim, na odgovore na pitanja eventualno postavljena na raspravi. U takvom slučaju početno izlaganje dotičnog zastupnika i završni odgovor moraju biti na jeziku postupka¹⁷.

14. Države članice ovlaštene su upotrebljavati svoj službeni jezik kad sudjeluju u prethodnom postupku pred Općim sudom¹⁸. Države članice Sporazuma o EGP-u, a koje nisu države članice, i Nadzorno tijelo EFTA-e ovlaštene su upotrebljavati jedan od službenih jezika Europske unije koji nije jezik postupka¹⁹. Pozivaju se da tajništvo obavijeste o odabranom jeziku prije rasprave.
15. **Sudjelovanje na raspravi:** zainteresirane osobe iz članka 23. Statuta **koje žele sudjelovati** na raspravi na koju su pozvane **moraju o tome obavijestiti** Opći sud **u kratkom roku nakon pozivanja** i navesti ime odvjetnika, agenta ili osobe koja će ih na njoj zastupati te vrijeme za izlaganje kojim ti zastupnici žele raspolagati²⁰; pojašnjeno je da, kad više zastupnika zastupa jednu zainteresiranu osobu iz članka 23. Statuta, u načelu može izlagati samo dvoje od njih, dok, s druge strane, odgovore na pitanja sudaca i završne odgovore mogu dati i zastupnici koji nisu izlagali²¹. Ako je zainteresirana osoba iz članka 23. Statuta potvrdila svoje sudjelovanje na raspravi i ako njezin izostanak nije opravdan, rasprava će se održati u njezinoj odsutnosti. Zainteresirana osoba može biti obvezna nadoknaditi troškove koje je institucija nepotrebno snosila, osobito u slučaju usmenog prevođenja²².

Vaš dolazak u raspravnu dvoranu

16. **Doći najmanje 20 minuta** prije početka rasprave²³.
17. Obratiti se sudskom pomoćniku kako bi on:
 - utvrdio tko je prisutan;
 - bio obaviješten o svakoj promjeni ili dodavanju zastupnika kao i o zastupniku(-cima) koji će izlagati²⁴;
 - bio obaviješten, prema potrebi, o prisutnosti osoba koje su u pratnji zastupnika(-â).

¹⁷ Točka 218. PPP-a

¹⁸ Članak 46. stavak 4. Poslovnika

¹⁹ Članak 46. stavak 5. Poslovnika

²⁰ Točka 218. PPP-a

²¹ Točka 229. PPP-a

²² Članak 139. točka (a) Poslovnika

²³ Točka 205. PPP-a. Time se, među ostalim, omogućuje provođenje radnji opisanih u točkama 17. i 18. u nastavku.

²⁴ Točka 229. PPP-a

18. **Suci i tajnik rasprave** primaju zastupnike odjevene u toge 5 do 10 minuta prije početka rasprave (u vezi s time slijediti upute sudskog pomoćnika)²⁵. Takav sastanak ne održava se u slučaju rasprave putem videokonferencije (ni sa zastupnicima prisutnima u raspravnoj dvorani ni sa zastupnicima koji sudjeluju putem videokonferencije).

Odvijanje rasprave

19. U načelu, zastupnici **prilikom izlaganja i odgovaranja na pitanja Općeg suda** moraju **nositi togu i stajati za pultom predviđenim u tu svrhu**. Svaki zastupnik poziva se donijeti vlastitu togu. U slučaju da zastupnici ne posjeduju togu, Opći sud ima na raspolaganju određeni broj toga, no, s obzirom na to da su broj i raspoložive veličine tih toga ograničeni, ti se zastupnici pozivaju se da o tome unaprijed obavijeste Opći sud²⁶.
20. **Raspored sjedenja za katedrom** (gledano od stolova za izlaganje prema katedri):
- u sredini katedre: predsjednik vijeća ili sudac pojedinac;
 - na lijevoj i desnoj strani katedre: suci sastava suda raspoređeni prema protokolarnom redu s obiju strana predsjednika vijeća;
 - na krajnjoj lijevoj strani katedre: nezavisni odvjetnik, ovisno o slučaju;
 - na krajnjoj desnoj strani katedre: tajnik rasprave.
21. **Raspored sjedenja za stolovima za izlaganje** (gledano od publike prema katedri):
- stolovi s krajnje lijeve i desne strane raspravne dvorane rezervirani su za Opći sud (sudski pomoćnik sjedi na krajnjoj desnoj strani dvorane, a sudski savjetnici suca izjavitelja i nezavisnog odvjetnika sjede, ovisno o slučaju, na krajnjoj lijevoj strani).

Izravne tužbe

- desni stol za izlaganje: zastupnik tužitelja;
- lijevi stol za izlaganje: zastupnik tuženika;
- zastupnik intervenijenta u pravilu sjedi iza zastupnika stranke u čiju potporu intervenira (ovisno o raspravnoj dvorani).

Prethodni postupci

Zastupnici slobodno zauzimaju mjesto za stolovima za izlaganje.

²⁵ Točka 206. PPP-a

²⁶ Točka 221. PPP-a

22. Osoba koja govori stojeći za pultom uvijek se mora koristiti **mikrofonom**.
23. Sudionicima rasprave i javnosti koja prisustvuje raspravi strogo je zabranjeno upotrebljavati uređaje koji omogućuju tonsko i vizualno snimanje rasprave.
24. **Mobilni telefoni:** mobilni telefoni i drugi uređaji za komunikaciju moraju biti ugašeni ili stavljeni u način rada u „zrakoplovu“ („tihi“ način rada ne sprečava interferencije sa sustavima koji se koriste za usmeno prevođenje).
25. **Odvijanje rasprave i redoslijed događanja** (osim u posebnim slučajevima)²⁷:

Izravne tužbe

- ulazak sudaca i tajnika rasprave u raspravnu dvoranu, najava sudskog pomoćnika (zastupnici, osobe u njihovoj pratnji i javnost ustaju);
- suci i tajnik rasprave zauzimaju mjesto za katedrom (zastupnici, osobe u njihovoj pratnji i javnost sjedaju);
- predsjednik vijeća otvara raspravu;
- tajnik rasprave najavljuje predmet ili predmete;
- uvodno izlaganje zastupnika tužitelja;
- prema potrebi, uvodno izlaganje zastupnika intervenijenta koji podupire tužitelja;
- uvodno izlaganje zastupnika tuženika;
- prema potrebi, uvodno izlaganje zastupnika intervenijenta koji podupire tuženika;
- prema potrebi, odgovori na pitanja sudaca;
- završni odgovor zastupnika tužitelja;
- prema potrebi, završni odgovor zastupnika intervenijenta koji podupire tužitelja;
- završni odgovor zastupnika tuženika;
- prema potrebi, završni odgovor zastupnika intervenijenta koji podupire tuženika;
- predsjednik vijeća zaključuje raspravu;

²⁷ Moguće su eventualne prilagodbe u skladu s posebnosti(ma) predmet(a). Primjerice,, kad više zainteresiranih osoba iz članka 23. Statuta zastupa isto stajalište pred Općim sudom, njihovi zastupnici pozivaju se da se međusobno dogovore prije rasprave, kako bi se izbjeglo ponavljanje izlaganja (točka 230. PPP-a), te predsjednik vijeća stoga može odlučiti grupirati izlaganja ovisno o stajalištu koje zastupaju zainteresirane osobe iz članka 23. Statuta. Prilagodbe su moguće i u slučaju spajanja predmeta ili organiziranja zajedničke rasprave za više predmeta u prethodnom postupku (članak 214. Poslovnika).

- suci i tajnik rasprave, kojima prethodi sudski pomoćnik, napuštaju katedru radi okupljanja u prostoriji iza raspravne dvorane (zastupnici, osobe u njihovoj pratnji i javnost stoje do zatvaranja vrata).

Prethodni postupci

- ulazak sudaca, nezavisnog odvjetnika i tajnika rasprave u raspravnu dvoranu, najava sudskog pomoćnika (zastupnici, njihove prateće osobe i javnost ustaju);
- suci, nezavisni odvjetnik i tajnik rasprave zauzimaju mjesto za katedrom (zastupnici, osobe u njihovoj pratnji i javnost sjedaju);
- predsjednik vijeća otvara raspravu;
- tajnik rasprave najavljuje predmet ili predmete;
- uvodno izlaganje zastupnika(-â) tužitelja u glavnom postupku; u slučaju više tužitelja, redoslijed uvodnih izlaganja u pravilu slijedi redoslijed kojim su tužitelji navedeni u zahtjevu za prethodnu odluku;
- uvodno izlaganje zastupnika(-â) tuženika u glavnom postupku; u slučaju više tuženika, redoslijed uvodnih izlaganja u pravilu slijedi redoslijed kojim su tuženici navedeni u zahtjevu za prethodnu odluku;
- uvodno izlaganje zastupnika(-â) država članica; u slučaju više država članica, najprije izlaže(-u) zastupnik(-ci) države članice zahtjeva za prethodnu odluku. Slijede uvodna izlaganja zastupnika(-â) drugih država članica, u pravilu po protokolarnom redoslijedu;
- prema potrebi, uvodno izlaganje zastupnika(-â) država stranaka Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, a koje nisu države članice, i Nadzornog tijela EFTA-e;
- prema potrebi, uvodno izlaganje zastupnika(-â) trećih zemalja;
- uvodno izlaganje zastupnika(-â) institucija, tijela, ureda i agencija, po protokolarnom redoslijedu;
- prema potrebi, odgovori na pitanja sudaca i, ovisno o slučaju, nezavisnog odvjetnika;
- završni odgovori zastupnikâ, u pravilu prema redoslijedu početnih izlaganja;
- predsjednik vijeća zaključuje raspravu;
- suci, nezavisni odvjetnik i tajnik rasprave, kojima prethodi sudski pomoćnik, napuštaju katedru radi okupljanja u prostoriji iza raspravne dvorane (zastupnici, osobe u njihovoj pratnji i javnost stoje do zatvaranja vrata).

26. **Trajanje izlaganja:** za svoje uvodno izlaganje zastupnici moraju poštovati trajanje naznačeno u pozivu koji je dostavilo tajništvo. U načelu, svaka glavna stranka odnosno zainteresirana osoba iz članka 23. Statuta raspolaže s 15

minuta (u predmetima o intelektualnom vlasništvu druge stranke kojima je odobrena intervencija pred žalbenim vijećima EUIPO-a također raspolažu s 15 minuta) i svaki intervenijent u postupcima po izravnoj tužbi raspolaže s 10 minuta; u slučaju rasprave u spojenim predmetima ili zajedničke rasprave, svaka glavna stranka odnosno zainteresirana osoba iz članka 23. Statuta raspolaže s 15 minuta za svaki dotični predmet i svaki intervenijent u postupcima po izravnoj tužbi raspolaže s 10 minuta za svaki od tih predmeta, osim ako im je tajnik u tom smislu dao drukčiju uputu²⁸.

27. **Podnošenje dokumenata:** ako glavna stranka iznimno predloži podnošenje dokumenata na raspravi, poželjno je da osigura dovoljan broj preslika za suce sastava, nezavisnog odvjetnika, predstavnika tajništva, druge stranke, usmene prevoditelje te sudske savjetnike suca izvjestitelja i nezavisnog odvjetnika²⁹.
28. **Oprema:** pult za kojim osoba izlaže i stolovi za izlaganje opremljeni su sustavom za simultano prevođenje.
29. **Tonsko snimanje:** rasprave se tonski snimaju. Predsjednik Općeg suda može, na temelju uredno obrazloženog zahtjeva, odobriti stranci koja je sudjelovala u pisanom ili usmenom dijelu postupka da u prostorijama Općeg suda posluša zvučni zapis rasprave na jeziku kojim su se tijekom rasprave služili govornici³⁰.

²⁸ Točka 227. PPP-a

²⁹ Točka 233. PPP-a

³⁰ Članci 115. i 224. Poslovnika